



# GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercuria si Sambet'a, Fóiea una data pe septemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl v.a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 40 doideceri, or 3 galbini mon. sunatória. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari séu mici inserate se ceru 8 cr. Tac'a timbrala e 30 cr. de fiecare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 44.

Brasiovu, 15/3 Iuniu 1864.

Anulu XXVII.

Din multe privintie dice scriptur'a: ca e amara judecat'a mortii, si decum-va aceea e dore-rosa in vre-o privinti'a, atunci intru adeveru aduncu petrunde inimele, candu prin silnic'a ei sentinti'a nu numai o familia, ci o natiune intréga impartita in mai multe patrie se sbiciulédi'a. — Acestu po-calu amaru ni-lu impartasi mortea in 28 a lunei curg. mutandu la eternitate unu sóre, de a carui lu-mina s'au incalditu si luminatu natiunea romana, pre

## SIMIONE BARNUTIU

alu carui nume singuru, e destulu encomiu pentru dinsulu; acestu regeneratoriu alu spiritului libertatii natiunali, mentorulu tenerimeii, si compasu indreptatoriu alu natiunei nóstre, au incetatu a fi. Se im-brace doliu musele parnasului romanu, si natiunea romana intréga, a carei-a fii fiindu si noi, credu ca de asemenea doliu suntemu cuprinsi. — Osemintele lui cele reci, in 2 Iuniu diu'a S. Constantinu si Elena, la 10'óre antemedinali in Boci'sa Romana cá in loculu nascerii sale, se voru depune la re-pausu, — cá acelea oseminte sbuciumate si infrante cu scopu de a ferici natiunea, se pausedie in Domnulu. — In semnu dara respectuosei apretiuiri a meritelu, si spiritului sublimu ce-au avutu, si a contestarii devotiunei cu care ne-au deoblegatu, se ne coadunamu la Boci'sa romana, cas'a paro-chiala, si de acolo se petrecemu remasitielu lui pamentene la loculu repausarii eterne!

Aceste sunt sublimelu cuvinte din cerculariulu vicariulu foraneu in Silvani'a Pr. O. D. De-metriu Coroianu, indreptatu catra preotii provintiei sale. — Acestea le publica „Concordi'a“.

Deadreptulu inca nu primiramu scirea acésta, — care innecandune in lacrimi ne imbraca totudeodata in doliu mare de pietate catre unu barbatu mare cá acesta. Eterna se i fia glori'a vir-tutiloru si a numelui lui in sinulu natiunei!!!

### Anuuci.

Amesuratu conclusului adusu in siedinti'a II. a a-dunarei generale a Associatiunei transilvane, tienute la Blasiu in 8 Septembre c. n. 1863 p. 36, adunarea ge-nerala a Associatiunei transilvane pe anulu 1863/4 se va tiené la Hatiegu in 1 Augustu calendariu nou, a. c.

Ceea ce prin acést'a, in sensulu §-lui 25 din sta-tutele Associatiunei, se aduce la cunoscinti'a publica.

Dela presidiulu Associatiunei transilvane pentru li-teratur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Sabiiu in 7 Iuniu c. n. 1864.

T. Cipariu m. p. vice-presiedinte.

Ioane V. Russu m. p. secretariu II.

### Dela dieta.

Siedinti'a din 6 Iuniu. Protocolulu siedintiei tre-cute cu 83 membrii se ceti in limb'a maghiara. Reg. Baritiu primesce pe 20 dile, Demianu pe 9 dile con-cesiune.

Vaida deputatu romanu incede siedinti'a cu res-picarea dorintiei, cá organisarea dreptatei se se incépa de diosu in susu, si in catu privesce la ocuparea po-sturiloru la curtea casativa ar' fi doritu a se fi defiptu mai antaiu una norma, dupa care se faca acést'a, ori prin candidat'a dietei dupa datin'a de mai nainte, ori prin principe, ori prin propunerea unui ministeriu re-sponsabilu.

Elu a fostu celu d'antaiu, care a propusu in co-misiune modificarea §-lui I din proiectulu guvernului, inse fiindu-ca Eppulu Fagarasi a adusu destule ar-gumente pentru a se lasá scaunulu supremului tribu-nalu aici in tiéra, elu mai adauge numai, cumca inte-resulu partiteloru, crutiarea speseloru loru si a statului, impregiurarea, ca capitalulu salarielu judecatoresci

remane si circulésa in tiéra, precum si privinti'a din punctulu nationalitatiloru, aceste tóte desfasiurate mai pre largu le puse dn. deput. Vaida cá argumente de-stulu de ponderóse, pentru-cá tribunalulu acest'a se re-mana in tiéra. In urma dice, ca nu-i e cunoscutu in istoria vre-unu casu analogu, cá vre una tiéra se fi do-ritu vre-una data a 'si departá curtea casativa afara din sinulu ei, si Ardélulu, candu ar' face una cá ac-ést'a siar' da unu testimoniu de paupertate, catu se póte de comiserabilu. Schuler M. ér' vorbesce pen-tru propunerea lui Herbert. Moga motivésa parerea maioritatei comisiunei si cu dechiarat'a dorintia a po-porului de a avé in tiéra spr. tribunalu. Rannicher combate asertiunea lui Dr. Teutsch, cumca curtea casativa a Ardélului s'ar' poté veri in cea din Vien'a fara se se vateme constitutiunea, pentru-ca facunduse acést'a ar' insemná, cumca se trage si Ardélulu in cer-culu sen. imp. angustu, ceea ce ar' stá in contrastu cu legile fundamentale de statu si neci ca s'ar' poté esecutá asia lesne, (Bravo in stang'a). Se mai pro-vóca si la cuventarea min. Schmerling din senat. imp. 10 Fauru, candu Dr. Rieger propusese cá se se traga tóta legislatiunea justitiei din tóte provinciele in cerculu activitatei senatului imperialu, in care mini-strulu numi una astufeliu de propunere pré tempuria si neoportuna. Se provóca mai incolo la reminiscen-tiele istorice, dupa care scaunulu supremului tribunalu a fostu la resiedinti'a principelui si inca neci una die-ta nu s'a incercatu a face aici vre una stramutare. Se remana dara trib. s. in Vien'a.

H. Schmidt red. lui „H. Z.“, dupa „L. C.“ in-ca sustiene pe Herbert din punctulu unitatei, justitiei, diversitatei deliberatelu, alu conflictului de competintia, alu cruciarei finantielu si a suprimarei tendintieloru se-

paratistice, apoi lupulu isi schimba perulu dar' naravulu nu, se apuca si atinge pre romani, dicundu, ca steng'a inainte numai cu vro cateva dile, candu se publicase sanctionarea primului artichu de lege, s'a apromisu serbatoresce, ca va contribui totu ce i sta prin potentia spre consolidarea unitatei imperiului; acuma tocma se afla ocaziune la acést'a\*). In fine se dechiaré dia pentru propusetiunea lui Herbert din cauza mai vertosu, ca numai asiediarea astufeliu a unei instantie in Vien'a ne póte feri de sentintie judecatoresci cu influentie nationale; pentru-ca elu a vediutu la pertractari finali, ca judecatorii sasi, cá se nu li se impute antipatia nationala, au aplicatu pracs'a cea mai blanda a legeri facia cu romanii incuisiti (?), pe candu facia cu sasiu nu o facu acést'a (!) ci aplica asprimea legeri. (Stanga nu crede Moga cerú documentare).

I. Balomiri combate proiectulu minoritatei si susutiene pe cel'a alu maioritatei. Schuler-Libloy pentru Herbert, ed. estinderea activitatei curtei de casatiune austriace si asupr'a Ardélului, asta si din punctulu financialu, caci senat. imp. la consultarea bugetului pentru justiti'a Ardélului va avé una influentia derogatóre, fiendu-ca datoriele statulu austriacu sunt mai multe, de catu de 2 ori pe atati fiorini si mai bene, cate minute au trecutu dela nascerea lui Christosu pana adi, ad. doue mii síése sute de milíone. Gull numesce reactiune proiectulu maioritatei si propunerea eppului Fogarasi. \*Dr. Ratiu critica obiectiunile facundu una revista peste ecpresiunile precuventatoriloru, aretandu si cum unii au vorbitu in interesulu partialu. — Salmen mai spriginesce pe Herbert si siedinti'a se inchide. —

Siedinti'a din 7 Iuniu continua desbaterile asupr'a §-lui I totu cu acela siu focu, unu sasu si unu romanu se urmésa. Josef Schneider afla tóta mantuinti'a justitiei la curtea casativa din Vien'a. Canonicu Elia Vlassa refrange anti-autonomismulu si presupunerea ca nu s'aru afla destule capacitati juridice in Ardél, si spriginesce din resputeri proiectulu maioritatei. Mai vorbescu reg. Filtsch pentru propunerea lui Herbert. Domzsa pentru parerea maioritatei. Br. Friedenfels, care din istori'a tieri dovedesce, ca de 800 ani curtea suprema afara de 3 ani s'a aflatu totu la curtea regelui Ungariei, care totu de unadata e principe Ardélului si de 170 ani resiede in Vien'a apara proiectulu regim.

C. Schmidt citandu una pasagia din representatiunea s'a, in care natiunea sasésca cerú a se alaturá la Austri'a, dorindu asemenea legislatiune pentru totu imperiulu etc. se dechiaru pentru votulu minoritatei. Pe Fabiani nu 'lu tiene loculu, ca nu se póte slabi maioritatea, si vede destramarea unitatei imperiului, déca nu se va primi proiectulu regimului in sensulu lui Herbert. Mai refrange si eppulu Fogarasi invinuirea de regresu si 'si mai renoiesce inca una data propunerea intre aplause. Herbert, Vlassa, Rannicher mai rectificu unele imputatiuni asemenea si C. Schmidt facia cu eppulu Fogarasi dicundu, ca fapt'a venirei lui la dieta dovedesce, ca nu-i regresistu, dupa aceea prepune pe stang'a, cá cumu romanii n'aru fi loiali, dicundele, „No! domnii mei, déca Dvóstra sunteti atatu de loiali, déca vreti se fiti sierbi atatu de aderitori Maiestatei Sale no! acumu crediu dovediti cu votarea pentru proiectulu regimului (stang'a, oho! ho! ho!), fiendu-ca numai prin vointi'a, si aplacidarea Maiestatei Sale au ajunsu in diet'a Ardélului. Comisariulu regimului de Papp dice, ca instanti'a a 3-a dela r. guvernulu de acum arata unu ce inconvenientu, care inconvenientia póte se durese mai longu, déca Maiestatea S'a nu va intari neci votulu maioritatei neci a lui Herbert-Michaelu Binder mai vorbindu pentru propusetiunea guvernului se finesco siedinti'a.

Prenunciamu, ca in siedinti'a din 11 Iuniu a mai venitu deputatulu secuicu dela Breticu Emericu Gábor si primi apromisiunea intre élyen. Trei proiecte ale regimului se proponu dietei spre pertractare sosite dela comisariulu r. dietalu; 1) in privati'a modificarei §-lui 75 alu ordinei dietale; 2) privitoriu la bugetulu fondului desarcinarii pamentului si alu fondului tieri pe period'a de 14 luni 1864, si pentru aco-

\*) Asia, déca unitatea imperiului n'ar' poté sta si infiori mai bine prin inlesnirea si multumirea popóreloru, de catu prin fusiunea si incercarile centralisti de a le germanisa, cum viséza si yenéza si Dsa de susu.

Red.

perire la celu d'antain se ceru 71½ cr. aruncatura pe 1 fior. la alu 2-le 4½ cr. — Toti membrii dietali ad. si regalisti primescu cate 5 fr. pe di si de milu cate 1 fl. calatoria la dieta si a casa.

Ér' in 13 Iuniu se primi si alu 3 § dupa adaugere D. Gabriele Manu asia: Tóte posturile se voru da numai la patrioti ardeleni, cu respectarea celoru 4 natiuni recunoscuté si 6 religii asemenea cu dreptu de statu recepte.

## Curtea suprema pentru Transilvani'a.

(Capetu).

Anca odata: Nu voimu a coperi neci unu vitiu de alu ardeleniloru, ci tocma din contra amu fostu totudeanu, suntemu si astadi prea aplecati a tracta vitiurile proprii multu mai aspru de catu cele straine; nu recunóscemu inse neci unu poporu austriacu dreptulu de a se tiené mai bunu, mai dreptu, mai santu de catu ardelenii, si cutesamu a provoca pe ori-care s'ar' tiené mai dreptu de catu noi, se 'si ia statisticele temniteloru si cronicéle scandalóse proprii intr'o mana, eara pétr'a in ceealalta, apoi se lovésca in noi deca are curagiulu.

Ca intre natiunile transilvane totu mai domnesce ura nationala, séu de nu si ura, in totu oasulu inse ne'ncredere si prepusu greu (Argwohn) alu uneia asupra celeilalte? Domnesce, noi nu negamu acést'a intru nimicu, ca nu ne place faciari'a. Credeti voi inse ca ducundu voi cateva familii de amplotati din tóte natiunile la Vien'a, cu atata ati facutu se incete dintre natiunile transilvane prepusulu, frecarile si dorinti'a de a predomni? Amaru v'ati insiela déca voi ati crede asia ceva, me remasiescu inse, ca nimini dintre voi nu crede in asemenea secaturi. Doispredece ani, pre candu tóta potestatea legislativa si judecatorésca a fostu concentrata in Vien'a, incetat'a óre ur'a nationala? Neci pe unu minutu, ci tocma din contra, aceea si in mani'a toturoru mesuréloru aspru infrenatóre s'a facutu si mai elastica de catu fusese ea nainte de 1848.

Ei, domniloru, cu totulu altele sunt acelea cali, pe care se póte si trebue a se paralisa ur'a nationala si a i se substitui charitatea in Ardealu. Pre catu timpu inse denunciatiunile clandestine, calumniile cele mai nerusinate, incriminarile perdietóre de capu propagate pe iutunereculu nopatii, cum amu dice, en gros, nu voru inceta dintre noi, pre atata ur'a si urgi'a inca nu va disparea. Intre anii 1854 si 1859 in Vien'a chiaru trecea de o crima a fi cineva romanu\*), eara a fi romanu gr.-unitu, era sinonimu cu revolucionariu, rosiu, mazzinistu, comunistu etc. Gaciti pentruce? Si tóte caciuliturele si metaniile unoru publicisti si tóta órb'a supunere a amplotatiloru de natiunalitate romana nu au fostu in stare de a face, cá unii din cei mari se nu mai numésca pe romani „Canaille.“

Si adica dintre amplotatii straini nu s'au vedintu o multime, carii adusesera ura nationala dela ei a casa in patri'a nóstra? Au intre boemi si nemti, intre galitieni si nemti, intre italieni si nemti, intre sloveni (din Stiri'a si Carinti'a) si nemti, intre italieni, nemti si dalmatini, intre croati, nemti si unguri, intre unguri, serbi si slavaci nu domnesce ura si urgia nationala?

Apoi dara din ce felu de ómeni se constea tribunalulu supremu destinatu pentru tóte acestea popóra? Unde va fi nepartinirea, neutralitatea, dreptatea? Déca ne tememu unii de altii, nu cumva ar' fi mai cu sfatu, cá precum se chiama tehnici si artisti, asia se se chiami in Austri'a si judecatori straini, de es. franci, anglii, séu inca mai bine muscali de ai lui Berg, Muravieff et Compagnia? Si ce vi se pare Dv., candu s'ar' stramuta chiaru curtea casativa cevasi mai de parte de iniriurintiele nóstre, buna óra la — Petropole, la Moscva, séu déca v'ar' mai placea, si in apusu undeva, nu amu fi óre mai siguri de administrarea dreptatii si preste totu de caracterulu judecatoriloru?

In Elveti'a si in Belgiu sunt totu cate trei natiuni, pentru aceea inse tribunalele loru judecatoresci potu fi de mo-

\*) Unulu din cei mai de frunte barbati de statu avú se bunatate a o spune acést'a in a. 1857 unu romanu dintre cei mai renumiti, pentru-cá atatu acesta, catu si toti romanii se se scia conforma impregiurariloru si se nu dea in nenorociri mai mari si de catu acestea care venisera preste oativa. Vedi si Memoria lulu in In. Mai..... din 1857 substernitu la ministeriu.

dela la tóta lumea, in catu acelea natiuni mai bine aru muri de catu se se védia despoiete de legile si tribunalele patriei lor. Nemtii din provinciile renane cu tóta rivalitatea nationala ce au cu francoii, totusi in justitia facu o minunata exceptiune, pentru-ca le mai placu si legile si procedurile si tóta justiti'a francésca. Din contra intrebati pe nemtii supusi Danemarcei, cum au fostu ei indetulati cu justiti'a dana. Cautati earasi in tíerile locuite de natiuni mai omogene, precum sunt Itali'a, Spani'a, Greci'a, Rusi'a si intrebatile, cum se indetulescu ei cu justiti'a loru patriotica si nationala; respunsulu va consta din vai si amaru. —

Dupa tóte acestea rogamu pre toti acei domni, carii voiescu cá Transilvani'a se devina lipsita de autonomi'a s'a in justitia, se nu turbure consciinti'a publica a tierii cu argumente parute, fictive, oi se 'si ia ostenéla de a 'si apara causa loru si a 'si persecuta scopulu cu temeiri ceva mai insuflátore de respektu, pentru-ca celea cunoscute pana acum nu cumpanescu nimicu. Deci se se caute mai antaiu de tóte acelea mediulóce, prin care se potu reforma legile, si procedurile si a se corege chiaru caracterulu judecatoriloru decumva acelasiu ar' fi nesiguru, fara neci o cautare la natiunalitate, confesiune, clasa si etate; eara noi din partene suntemu convinsi, ca asemenea mediulóce se potu afla fara greutate, numai vointi'a tare si curata se nu lipsésca.

De altumintrea noi nu amu trecut cu vederea inca neci acea impregiurare, ca déca cumva la o partita séu la alt'a nationala 'iar' casiuna cu totu adinsulu a face si din justitia capitalu nationalu, de es. germanisatoru séu magiarisatoru, apoi in acelu casu odichna nu va fi, pana candu Transilvani'a sub pretestu ca altii voru fi maiorisati si asupriti de romani, nu 'si va perde cu totulu autonomi'a s'a istorica, eara acésta nu numai in justitia, ci si in administratiunea politica si chiaru pe terenulu instructiunii publice si inca tóte acestea cam intru intielesulu disertatiuniloru esite in „Közl.“ Nr. 62, 63 si 65 la care inse noi am avea a reflecta mai multe in contra, déca ne-ar' erta numai timpulu.

Ne va intreba inse cineva cum se póte perde autonomi'a candu odata aceeasi apucà a se sanctiona? Prin invoirea acelei maioritati, carei prin legea fundamentala i s'a recunoscutu dreptulu de a face schimbari in constitutiune. Ci despre acestea cu alta ocaziune.

Pre candu eramu se incheiemu aceste cercetari ale nóstre, dn. deputatu Herbert ese inca si cu unu altu argumentu in contra tribunaleloru transilvane trasu dela lenea si nepasarea judecatoriloru, eara intre altele observà, cumca la supremulu tribunalu adica la cancelaria curtii in Vien'a pe catu au fostu cancelari bar. Miske si Nopcia (intre 1830 si 1844) nu s'au lucratu mai nimicu, cum si ca chiaru acum la cate unu tribunalu de 12 membrii cate 4 insi nu lucra nimicu. Dn. Herbert scia acést'a fórte bine cá unulu carele stete in mai multe posturi publice, eara o parte a dietei ii intempanà cuvintele sale demascátore cu bravo.

Adeverulu a vorbitu dn. Herbert, pe carele si noi ilu scimu de multu, fara cá legile presei se ne fia suferitu a 'lu respicà. Acelu adeveru inse vorbesce in contra scopului gonitu de dn. Herbert. Se puna dn. H. man'a pe consciintia si se marturisésca, déca pana la 1848 in cealalte dicasterii din Vien'a mergea lucrurile mai bine si mai iute de catu in cancelari'a transilvana; eara anume la justiti'a austriaca nu se potea aplica pana atunci cunoscut'a aksioma fatala „plus valet favor in iudice, quam lex in codice.“ A dica crede cumva dn. H., ca revolutiunea din Martiu s'a escatu in Vien'a numai asia din flori de maru si numai de dorulu lelitiei? Déca in cancelari'a transilvana mergea lucrurile si mai miserabilu de catu ori unde airea, apoi dn. H. inca nu va fi uitatu precum n'amu uitatu neci noi, ca politic'a de atunci lasase in adinsu, cá in Ardealu se ajunga nelegiurile si abusurile asia de parte, in catu si fara nebuni'a patrata cu urbariulu din 1847 earasi se mai sparga vreo H. oraida nefasta cá cea din 1784. Politisches Capitalu; eara dn. H. scia multu mai bine de catu noi, ce insémna a face, buna óra din justitia, din instructiunea publica, tocma si din relege, „politisches Capital.“ —

Inse multi judecatori, esiti dintre ardeleni, adica oam a treia parte dupa cum scia dn. H., sunt ómeni lenesi, pe carii ceilalti trebue se 'i póte in carca séu de-a-umeru, buna óra cum aru porta nisce saci cu farina? Asia e tréb'a? Apoi dara functionarii „lenesi“ in adeveru pentru-ce nu sunt pedepsiti, de es. prin scárire a platiloru, cum si prin cealalte mediulóce cunoscute? Si óre numai in Ardealu se impedece cineva de functionari lenesi? Nu cumva in alte tieri toti amplotiati se potu asemana cu totu atati cai de so-

ulu arabu, sprinteni si sirepi, in catu se nu simtia neci pintenii si neci biciusc'a se nu o védia? Si cum se póte óre, ca numai judecatorii ardeleni se fia lenesi? de ce nu si functionarii dela ramur'a politica, de ce nu si profesorii si chiaru preotii? Ore déca 'iaru duce pe toti lenesii la Vien'a, s'aru face ei acolo mai sprinteni? Séu ca ar' fi mai simplu si mai siguru a 'i alunga pre toti din posturile loru cá se se re'ntórca la mamalig'a tata-seu de unde au venit, eara in loculu loru se se aduca dela Boemi'a mai muncitori?

Dn. Herbert ar' face tierii o placere, déca in calitatea s'a de consiliariu si judecatoru cum si cá unu bunu patriotu ce este, si ar' lua ostenéla de a respunde cu alta ocaziune inca si la vestiuni de natur'a celoru puse aici. B.

„W. Ztg.“ publica una insciintiare a c. r. ministeriu de finantia, prin care se provóca competitorii de a primi concessiune definitiva la oferte pana in 15 Iuliu, cá pe sesiunea viitória a sen. imp. se se afle base deajunsu pentru de a se da concessiunea legala.

In UNGARIA ne inbucura scirea, ca D. C. Ioanovicu a primitu é' insarcinarea, de a reapuca imgrigirea de scóle, spre care scopu va calatori pretutindeni. Ddiu sei ajute a inaltia institutiunea! Vas. Nistoru si Ioane Corhanu sunt numiti canonici la catedral'a din Oradea mare.

BUCOVINA. Cernauti 4 Iuniu n. (Estractu din o scrisóre private). Dómua Fanni Tardini directórea unei trupe alese de teatru romanescu a purcesu de aici in Transilvani'a, pre catu amu aflu. invitata de mai multi amatori si favoratori de arta din Brasiovu\*). Venirea dsale la Bucovina asta-earna in urm'a invitarii nóstre a fostu pentru romanii tierii nóstre unu adeveratu evenimentu; succesulu representatiiloru trupei dsale a fostu deplinu, a fostu stralucitu. Simpathi'a si dorinti'a comuna ne indemanà a incheié cu dn. Tardini, unu engajementu si pe earn'a viitóre. Ve dorescu din sufletu si Dv. acésta rara placere spirituale si nationala.

## Cronica esterna.

ITALIA. Turinu. Renumitulu literatu Vegezzi Ruscalla, cá cive alu Romaniei inca sia tramisa votulu cu „da“ la actulu din 2 Maiu si „Monitorulu“ 'lu publica. A mai mediulocitu, de societatea neo latina, care s'a constituitu in comitete inca a tramisu una felicitatiune principelui Romaniei pentru actulu din 2 Maiu.

PRINCIPATELE UNITE ROMANE. Aceia, carii voru fi citindu diurnalele romanesci oficiale si neoficiale voru fi aflu pana acum, ca indata dupa infintiarea provisorie a dictaturei din 14/2 Maiu, intre 6 si 12 atatu Domnitorului, catu si ministrului si anume ministrului Mich. Cogalniceanu se adresare din tóte orasiere si districtele unu numeru insemnatoru de multiamite si gratulatiuni, de care numai in supplementulu alu doilea alu „Monitorulu din 12/24 Maiu citiramu pana la cincidici si una. Din contra earasi ni se scirie, cumca pre la unele locuri, ear' anume in Ploiesci si in Buseu se aflara ómeni, carii isi batura jocu de diurnalulu „Romanulu“, pe care pana mai deunađi ila avea de evangeli'a loru, eara pe fói'a satirica „Nichipercea“ pana atunci atatu de populara la plebea ce scia citi, o aruncara in tina si o afurisira.

Este prea adeveratu ca „Romanulu“ mai alesu de 1 1/2 anu combatù sistem'a gubernementala a Principatelor unite din tóte puterile sale, este earasi adeveratu, ca acelasiu „Romanulu“ de candu cu ministeriulu numitu alu lui Cretulescu devenise organu alu coalitiunii incheiete intre partita strinsu democratica si intre cea boierésca, séu mai bine dicundu, oligarcha. Noi inse scimu, ca pela orasiere mai mari, eara mai deaprópe la Ploiesci numerulu prietineloru acelei coalitiunii era fórte mare. Cum dara s'a potutu intempla, cá simtiemintele acelor partisani numerosi, se se schimbe asia dintr'odata si se se desvólte, cá flórule de pepeni preste nópte in altele cu totulu opuse celoru de mai nainte?

Respunsulu ne este usioru. Acei ómeni n'au avutu neci odata principii de care se fia fostu condusi, ci conduit'a loru politica e totudeauna dupa cum sufla ventulu; principiulu loru — déca mai au vreunulu — este coprinsu in cunoscut'a anecdota evreésca: a tiené totudeauna cu care este

\*) Dna F. Tardini a sositu numai eri in 14 la noi, din cauza ca pentru castigarea concessiunii a trebuitu se petréca puçine dile la Sibiu. Red.

mai tare, a striga vivate, urra, se trăieșea, totdeauna numai acelora, despre carii credu că le-ar putea strica deca aru vrea\*). Soimii ómeni, carii pana in dimini'ti'a din 2/14 Maiu strigá in gur'a mare, ca Cogalniceanu trébuie datu in judecata pentru-ca a cutesatu a publicá „astufelu de lege rurala;“ eara candu a fostu la gratulatiuni telegrafice si apoi la darea de voturi pentru noulu statutu, totu acei poltroni ticalosi se imbuldia inaintea tuturoru. Mai sciti earasi, ca totu acele corciturii de ómeni dupa incheierea scrutiniului intrebati fiindu scii, mai asia, intre patru ochi, ca cum de siau parasitu ei partit'a loru asia curendu, au fostu nerusinati destulu pentru-cá se respunda: „Ce era se facemu frate, trebueamu se dicemu si noi D a, ca deca nu diceamu, o patiamu cu golanií cá si in 1848.“

Ei bine, cum au patit'o dumneatoru cu golanií din 1848? Afara de Costache capitanulu de politia (unu tiranu si diumetate), de Iancu Manu, de secretariulu mitropolitulu Neofitu carele trecea de unu rapitoru ce despoia pe preoti si pe protopopi, cum si inca de alti vreodoi cunoscuti pe atunci de creature orbu ascultatóre ale Rusiei, neci unuia nu i se intemplá neci cea mai mica vatamare. Si celoru susu numiti anca ce li s'a intemplatu mai multu, de catu ca poporulu luandu multimea capatineloru de zacharu, de cafea si alte daruri adunate totu dela poporu cá mita, le aruncá pe strata afara si mai alesu in apa, pentru-cá se nu se aléga nimicu din ele. Cu totulu alte crudimi si barbarii s'au intemplatu in celelalte cetati mari europene revoltate pe atunci, pe unde mii de ómeni au coperitu stratele cu cadavrele loru, eara foculu a consumatu avutii de multe milióne.

Acésta insémna aceea ce anticii numia *Aura popularis*, favórea glóteloru, intórcerea mantelei dupa ventu, glorificarea, apoteos'a pe o di, pentru-cá in ceealalta se te imprósce cu noroiu de pe strata, eara a treia di se te infiga pre cruce; servilismu orientalu, pleasirea in facia a moralei publice, perfidia criminala. Discite mórtales. —

„Monitorulu“ scrie: Depesiele telegrafice primite din Constantinopole cu data din 10 Iunie c. n., ne dau urmatórele amenuntimi despre visit'a facuta de Inaltimea S'a Domnulu, Maiestatii Sale Sultanului.

La intrarea S'a in Bosforu, Maria S'a Domnulu a fostu intempnatu pe corvet'a imperiala Beyruth de catre E. S. Kiamil-Bey, si condusu de acesta la chiosculu imperialu dela Apele-Dulci.

Maiestatea S'a Sultanulu a trimisu indata pe antaiul seu secretaru spre a felicita pe Domnu despre fericita S'a sosire.

Inalt'a Pórta si tóte ambasadele au trimisu asemine spre a complimenta pe Inaltimea S'a.

Maria S'a Domnulu cu tóta suit'a S'a a fostu a douadi priimitu de Maiestatea S'a Sultanulu cu o distinctiune deosebita.

Inaltimea S'a Domnulu a fostu condusu la palatulu imperialu pe unu vaporu alu statului pusu la dispositiunea S'a, si a fostu priimitu prin Pórt'a imperiala, rezervata pana acum numai sultanului. Stralucitii gardi de corpu ai sultanului erau insirati de ambe partile la trecerea Inaltimei Sale Domnului!

Visit'a avu unu caracteru de intimitate, care dovedesce binevoitórele dispositiuni ale Mai. Sale sultanului pentru Romani'a si pentru Domnu.

Mai. S'a sultanulu a convorbitu in particularu cu Inaltimea S'a aprópe de trei patrare de ora. La acésta convorbire a fostu facia numai marele viziru, carele servia de tamaciu intre Mai. S'a sultanulu si intre Inaltimea S'a Domnulu.

Mai. S'a, intovarasitu apoi de Domnulu, a intratu in sa-l'a cea mare, unde asceptá suita Domnului. Acést'a a avutu onóre de a fi prezentata Maiestatii Sale.

Mai. S'a sultanulu, cu amabilitatea care 'lu caracteriza, a disu intre altele Inaltimei Sale, ca 'lu iubea multu, ca scia ca Inaltimea S'a este militaru, si ca si Maiestatea S'a se ocupa cu reorganizatiunea armatei Sale. A inviatu dar' pe Domnu se visitése casarmiile, arsenalele si mai alesu basti-

\*) Me rogu domniloru, nu scótetii cu de acestea totu numai ochii ciocoiloru, veneticiloru si corcituriloru din Moldavo-Romani'a, ci mai vedeti ce este si pe airea in felulu acesta. Stim'a pentru adeveratele merite pere, eara lingusirea canésca cresce.

Asiedietorulu de litere.

mentele de resbelu imperiale. Inaltimea S'a a facutu Mai. Sale complimentu despre frumós'a tienuta a trupeloru imperiale si nouele loru uniforme.

Inaltimea S'a voindu a areta Mai. Sale recunoscinti'a S'a pentru graciós'a ospitalitate si pentru particular'a benevointia ce 'i a aretatu, a otaritu se infintiése unu batalionu de zuavi dupe modelulu acelora ai gardei imperiale, si carii voru purtá numele Maiestatii Sale sultanului.

Mai. S'a sultanulu a asigurat pe Domnu, ca Romani'a 'i era cu deosebire iubita, si ca va fi pururea gelosu de a 'i intari autonomi'a.

Inaltimea S'a de trei dile nu face de catu a priimi si a inapoia visitele inaltiloru functionari otomani si ale ambasadoriloru. Intre alte, Inaltimea S'a a facutu visite patriarhiloru de Constantinopole, de Ierusalimu si de Antiochi'a.

Inaltimea S'a si suit'a S'a au luat parte la doue mese de ceremonia date in onórea S'a de E. S. ambasadorele Franciei si de A. S. Aali-Pasia.

Inaltimea S'a se pregatesce in patru cinci dile a se intórce in Romani'a.

Atatu Inalt'a Pórta catu si reprezentantii puteriloru garante au aretatu Inaltimei Sale cele mai bune dispositiuni pentru Romani'a si pentru Domnulu ei.

Nimica nu este adeveratu in privinti'a celoru dise de diare despre numirea unei oomisiuni in cestiunea fosteloru monastiri inchinate. —

„Damboviti'a“, diurnalu politicu, literaru si comercialu, adusu in viétia in 1859 de dn. D. Bolintineanu, min. actualu de cultu si instr., si suspendatu, reesindu subredactiunea junelui poetu Haralambia Granda are devis'a: Egalitate! organizare! ésa de 3 ori pe septemana Mercurea, Vinerea si Dumineca, cu 64 lei pe ani in laintru. Foculu internu de care se conduce, ei asémna loculu intre diurn. cele mai patriotice si nationale; dorimu cá se aiba viétia lunga si activa!

Nr. 371/1864.

## CONCURSU.

Devenindu vacanta statiunea de invetiátóre la scól'a fetitiloru din comun'a opidului Resinari, se deschide prin acést'a concursu, spre ocuparea ei.

Cu acestu postu este impreunatu unu salariu anualu de 262 fl. 50 cr. v. a., unu relatu de lemne de 16 fl. 80 cr. si bani de cortelu de 16 fl.

Dómnele concurente voru avé pre longa cererea scrisa de man'a Domniei loru a dovedi prin atestate bune

- ca au dusu pana acum o vietinire nepatata in tóta privinti'a;
- ca sciu citi si scrie bine romanesce, si
- ca sciu totu felulu de lucru muierescu de mana trebuitoriu femeiloru nóstre si ca se precepu bine la invetiarea altora.

Cererile in asta privire sunt a se indreptá franco catra oficiulu mai diosu insemnatu (post'a Sibiu) celu multu pana in 31. Iuliu a. c. cal. nou, fiinduca hartiele mai tardiu sosite nu se voru puté luá in considerare.

Resinari 9 Iunie 1864.

2—3

Oficiulu opidanu.

## EDICTU.

Prin care Mihaiu Tomi gr.-cath. din Bistritia, — care cu necredinti'a s'a au parasitu pre legiuitá s'a muliere Florea Cucu, — se provóca a se infacios'a inaintea acestui tribunale matrimoniale pana intru unu anu dela publicarea acésta; alt cum se voru decide si fara de densulo cele prin legi si canone prescise.

Datu din sesiunea tribunalului matrimoniale in 14 Aprile 1864 in Ghiéri'a tienuta. pl.

2—3

## Cursurile la bursa in 14. Iunie 1864 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 44 cr. v.
Augsburg	—	—	113 „ 50 „
London	—	—	114 „ 30 „
Imprumutulu nationalu	—	—	80 „ 40 „
Obligatiile metalice vechi de 5 ‰	—	—	72 „ 80 „
Actiile bancului	—	—	789 „ — „
„ creditului	—	—	195 „ 10 „

Obligatii desarcinarii pamentului in 10. Iunie 1864:  
Bani 72.60 — Marfa 72.90

Redactoru respundietoru

JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

JOANNE GÖTT.